

Αθήνα, 03/09/2018

Πανεπιστημιούπολη-Ιλίσια

Email: deanphil@uoa.gr

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Κοσμητεία της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών εξέδωσε την ακόλουθη Ανακοίνωση:

Με έκπληξη, η οποία γρήγορα μετατράπηκε σε απογοήτευση, πληροφορηθήκαμε σήμερα από τον Υπουργό Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων την αντικατάσταση του μαθήματος των Λατινικών από το μάθημα της Κοινωνιολογίας ως εξεταζόμενο μαθήματος για την εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Σύμφωνα με το Υπουργείο «η αντικατάσταση αυτή κρίθηκε απαραίτητη αφ' ενός γιατί από όλο το φάσμα των επιστημών του 1ου Επιστημονικού Πεδίου τα Λατινικά αφορούσαν μόνο τα Τμήματα Φιλολογίας και αφ' ετέρου γιατί με την εξαιρετικά περιορισμένη εξεταστέα ύλη τους προκαλούσαν στρεβλώσεις στην τελική βαθμολογία των υποψηφίων.» Και τα δύο επιχειρήματα δεν ευσταθούν και μπορούν εύκολα να ανατραπούν. Η εμπέλεια και χρησιμότητα των Λατινικών είναι κατά πολύ μεγαλύτερη από αυτή που τους αναγνωρίζει το Υπουργείο και η γνώση τους είναι απαραίτητη όχι μόνο για τους φιλολόγους αλλά και για πλειάδα άλλων επιστημόνων και επαγγελματιών (ενδεικτικά και μόνο: για νομικούς επιστήμονες, γιατρούς, φαρμακοποιούς, επιστήμονες που θεραπεύουν το αντικείμενο της αρχαίας και της νεότερης Φιλοσοφίας, της αρχαιολογίας καθώς και της ιστορίας της Ευρώπης από τα ρωμαϊκά χρόνια έως και την πρώιμη νεώτερη περίοδο, καθηγητές ξένων γλωσσών). Όσο για την «περιορισμένη εξεταστέα ύλη» των Λατινικών που επικαλείται το Υπουργείο, θα πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι για τον καθορισμό της ύλης, την διδακτική χρήση του συγκεκριμένου εγχειριδίου, την ανάγκη ή μη αντικατάστασής του από πιο σύγχρονα βιβλία, την ενίσχυση και διεύρυνση της διδασκαλίας της λατινικής γλώσσας και με στοιχεία ιστορίας και γενικότερα πολιτισμού αλλά και για τη σταδιακή υποβάθμιση του μαθήματος διαχρονικά βασικός υπεύθυνος είναι το ίδιο το Υπουργείο. Υπάρχουν άλλωστε πολλές και αξιόλογες προτάσεις από ειδικούς, οι οποίοι προτείνουν με συστηματικό τρόπο την αναβάθμιση του μαθήματος και οι προτάσεις αυτές θα ήταν εύκολο να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο της γενικής αρχής ότι οι όποιες διαπιστωμένες αδυναμίες καταβάλλεται προσπάθεια να απαλειφθούν και όχι να οδηγήσουν στην κατάργηση ενός μαθήματος.

Η αδικαιολόγητη υποβάθμιση του μαθήματος των Λατινικών αποτελεί στρατηγική απολύτως λανθασμένη και αναχρονιστική, η οποία δυστυχώς θα επιφέρει την ακόμη μεγαλύτερη απομόνωση του μαθητικού πληθυσμού της χώρας από την ευρωπαϊκή πραγματικότητα και την περαιτέρω περιχαράκωσή του στον μονόπλευρο θαυμασμό του –αναμφίβολα σπουδαίου– ελληνικού πολιτισμού, με όποιες δυσάρεστες συνέπειες μπορεί να έχει κάτι τέτοιο. Τα Λατινικά αποτελούν το μοναδικό μη ελληνικό μάθημα αρχαιογνωσίας με σαφή ευρωπαϊκό προσανατολισμό και προάγουν τη γνώση των μαθητών/μαθητριών για τον ευρωπαϊκό πολιτισμό, συντελώντας καθοριστικά στην εμπέδωση της ευρωπαϊκής ιδέας μέσω της γνωριμίας τους με μια γλώσσα και έναν πολιτισμό που αποτέλεσε και

αποτελεί βασικό πυλώνα του ευρωπαϊκού πολιτισμού, με διαρκή και διαχρονική επίδραση. Τόσο η εκμάθηση της λατινικής γλώσσας όσο και η μελέτη της λατινικής λογοτεχνίας και του ρωμαϊκού πολιτισμού αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για να διαμορφώσουν οι Έλληνες μαθητές και οι Ελληνίδες μαθήτριες ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή πολιτισμική ταυτότητα. Ενισχύουν παράλληλα την αίσθηση των δεσμών και της συνέχειας του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού με τον ρωμαϊκό και τον βυζαντινό.

Την ώρα που είναι ευρέως γνωστό ότι οι λαοί παγκοσμίως αναθεωρούν την όποια απομάκρυνσή τους από την κλασική παιδεία, αναγνωρίζουν την πολλαπλώς θετική επίδρασή της τελευταίας στην πνευματική ανάπτυξη του ανθρώπου και κυρίως επιδιώκουν τον επαναπροσδιορισμό της ταυτότητας και του πολιτισμού τους ανατρέχοντας στις βάσεις αυτής της παιδείας, προκαλεί τουλάχιστον κατάπληξη η απόφαση του ελληνικού Υπουργείου Παιδείας να υποβαθμίσει και ουσιαστικά να εξοβελίσει από το εκπαιδευτικό σύστημα το μάθημα των Λατινικών, καταδικάζοντας με αυτόν τον τρόπο τους μαθητές και τις μαθήτριές μας σε ελλιπέστατη κατάρτιση στο σημαντικότερο πεδίο της ιστορίας και του πολιτισμού, σε μονομέρεια και σε προσκόλληση σε ξεπερασμένες εθνικιστικές αντιλήψεις.

Η απόφαση κατάργησης των Λατινικών από τις πανελλαδικές εξετάσεις αποτελεί συνειδητή υποβάθμιση ενός ολόκληρου μεγάλου κλάδου που στηρίζει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, του κλάδου ΠΕ02 Φιλολόγων, από τον οποίο στην ουσία αφαιρούνται διδακτικές ώρες και ένα ολόκληρο αντικείμενο, και αλλοίωση της φυσιογνωμίας του ελληνικού σχολείου. Εγκαταλείπεται μια στέρεα βάση καταρτισμένων δασκάλων που δημιουργήθηκε με κόπο και προσπάθειες πολλών ετών και επιχειρείται η αντικατάστασή της με κάτι ασαφές και αδιαμόρφωτο. Δεν είναι τυχαία η αναστάτωση που προκλήθηκε αμέσως σε μεγάλη μερίδα του φοιτητικού πληθυσμού –προπτυχιακού και μεταπτυχιακού – αλλά και σε αποφοίτους πολλών πανεπιστημιακών Τμημάτων και Σχολών, και είναι αξιοσημείωτες οι ποικίλες εκδηλώσεις αγανάκτησης που τη συνοδεύουν.

Καλούμε το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων να επανεξετάσει και τελικά να αναθεωρήσει και να ανακαλέσει αυτή την απολύτως εσφαλμένη απόφασή του, η οποία δυστυχώς θα συντελέσει με μαθηματική ακρίβεια στην περαιτέρω υποβάθμιση των σπουδών των μαθητών και μαθητριών της χώρας μας.

Η Κοσμήτωρ

Καθηγήτρια Ελένη Καραμαλέγκου